

ANATOMY OF SILENCE

PACHARA PIYASONGSOOT

ขบวนการคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยเริ่มต้นในปลายทศวรรษ 2460 โดยชาวเวียดนามและชาวจีนโพ้นทะเล “พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย” (พคท.) ก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2485 มีสงครามยืดเยื้อกับรัฐไทยตลอดระยะเวลาหลายสิบปีก่อนจะจบลงด้วยความพ่ายแพ้ในปี พ.ศ. 2523 ในขณะที่รัฐไทยสร้างอนุสาวรีย์ผู้เสียสละสำหรับกองกำลังฝ่ายรัฐและจัดพิธีกรรมรำลึกในหลายพื้นที่มาอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงสงครามเย็น ฝ่ายอดีตคอมมิวนิสต์เพิ่งจะมีการรื้อฟื้นและบอกเล่าความทรงจำจากฝั่งของตนเมื่อทศวรรษ 2540 นี้เอง

หลังจากความเจ็บอันยาวนาน...

กายวิภาคของความเจ็บ: นานั่ว

ในปี พ.ศ. 2508 หมู่บ้านนานั่ว ตำบลโคกหินแฮ่ อำเภอรณนคร จังหวัดนครพนมปักหมุดหมายให้กับตัวเองในประวัติศาสตร์ขบวนการคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยด้วยเหตุการณ์ “วันเสียงปืนแตก” เมื่อผู้ปฏิบัติงานคอมมิวนิสต์ 8 คนเข้าปะทะด้วยกำลังอาวุธปืนกับฝ่ายรัฐไทย ผลคือสหายเสียชีวิตกับ ส.ต.อ. ชัยรัตน์ สิงห์ด้วงเสียชีวิต เหตุการณ์นี้นำไปสู่การประกาศการต่อสู้ด้วยอาวุธกับฝ่ายรัฐในเขตชนบทของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ส่วนฝ่ายรัฐก็ส่งกองกำลังผสมระหว่างทหาร ตำรวจและพลเรือนอาสาเข้ามาตั้งค่ายที่นานั่วและหมู่บ้านใกล้เคียง วัดบัวขาว วัดเก่าแกในหมู่บ้านกลายเป็นจุดคุ้มกันและสอบสวนชาวบ้าน

53 ปีผ่านไป พชร ปิยะทรงสุทธีเดินทางไปสำรวจเก็บข้อมูลที่นานั่ว ทว่า ภาพทิวทัศน์ชายทุ่งและราวป่าที่ดูสงบกลับไม่บอกอะไรถึงความทรงจำเกี่ยวกับวันเสียงปืนแตกที่ฝังลึกอยู่ในพื้นที่ ภาพไม่เล่าเรื่อง ปลอ่ยให้เรื่องเล่าที่ผูกอยู่กับประวัติศาสตร์ของพื้นที่จางหายไปในบรรยากาศ หากปราศจากการกำกับด้วยชื่อนิรทศการแล้ว ทิวทัศน์ที่ผู้ชมเห็นเบื้องหน้าอาจเป็นที่ใดก็ได้ อาจเป็นชนบทแห่งใดแห่งหนึ่งที่มีอยู่มากมาย ภาพไม่มีประวัติศาสตร์ให้อ่าน และเมื่อเป็นเช่นนั้น ภาพจึงไม่ใช่ภาพประกอบเรื่องเล่าความทรงจำประวัติศาสตร์เช่นกัน จิตรกรรมสีน้ำมันจำนวน 5 ชิ้นชุดนี้ให้ตัวใบ้เพียงภาพเดียวคือภาพซุ้มประตูวัดบัวขาวที่ทั้งชื่อวัดและจารึก “สุขอื่นนอกจากความสงบไม่มี” ปรากฏอย่างรางเลือน กระนั้น ภาพก็ยังคงปฏิเสธการเล่าเรื่องด้วยการจัดให้ซุ้มประตูวัดตั้งอยู่ที่ชายฝั่งทะเลกลางคลื่นซัดสาด แน่นนอนว่าไม่มีทะเลที่นานั่ว อันที่จริงแล้ว ซุ้มประตูวัดบัวขาวเป็นสิ่งก่อสร้างจากปี พ.ศ. 2520 โดยฝีมือทหารจากค่ายกฤษณสีเวรา จังหวัดสกลนครที่ดูแลรับผิดชอบความมั่นคงในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนครและนครพนมในยุคนั้น อีกด้านของซุ้มประตูที่ผู้ชมมองไม่เห็นมีพระปรมาภิไธย ปร.

ภาพหลอกล่อให้หลงทาง ปีสางของความทรงจำสีแดงยังคงลืออยู่ในท้องทุ่ง

สำหรับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ป่าเขาและชนบทเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญยิ่งในฐานะฐานที่มั่นและเป้าหมายแห่งการปฏิวัติตามแนวคิด “ป่าล้อมเมือง” ทุ่งนาป่าเขาของพรเป็นมากกว่าภาพทิวทัศน์ชนบทสงบบางที่พบได้ดาษดื่น “กายวิภาคแห่งความเจ็บ: นาบัว” คือการผสมผสานระหว่างความทรงจำของพื้นที่เกิดเหตุในวันเสียงปืนแตกกับสภาพพื้นที่ในปัจจุบันและทิวทัศน์เชิงจินตนาการของศิลปิน เสือปลอมพรางตัวอยู่ในราวป่า โครงสร้างรูปบ้านประหลาดโปร่งแสงกลางทุ่ง และจิ๋วที่ปลิวสะบัดอยู่ในแนวไม้ สิ่งแปลกปลอมในภาพเหล่านี้ล้วนมีขนาดเล็ก แต่ถูกจัดไว้กึ่งกลาง โดดเด่นจับตา ใ้แนวความไม่ปกติของอดีตของพื้นที่ บ้านโปร่งแสงถูกสร้างขึ้นเพื่อติดตั้งบนพื้นที่จริง บนจุดเกิดเหตุวันเสียงปืนแตก แต่ไม่ใช่เพื่อให้เสนอตัวในรูปของศิลปะจัดวาง ผลสุดท้ายของการติดตั้งวัตถุอันเฉพาะเจาะจงนี้ลงบนภูมิทัศน์ประวัติศาสตร์คือการคืนความทรงจำกลับสู่การเป็นภาพ เป็นงานจิตรกรรมที่เป็นร่องรอยของเรื่องราว ความทรงจำที่ปรากฏบนผืนผ้าใบ

ภาพทิวทัศน์ฝังแน่นด้วยประวัติศาสตร์และความทรงจำทางการเมืองเจ็บปวด ไร้เสียง แต่ไร้ความหมาย ในภาวะวิกฤตการเมืองอันยืดเยื้อของปัจจุบันกาล อดีตผุดโผล่ขึ้นมาหลอกหลอน อาจเพื่อเทียบเคียงสถานการณ์ อาจเพื่อย้ำเตือนว่าบางอย่างยังไม่จบ

ธนาวิ โชติประดิษฐ

Communism emerged in Thailand in the late 1920s with a group of Chinese and Vietnamese immigrants. The Communist Party of Thailand (CPT) was established in 1942 and pitted itself against the Thai state in a guerrilla war for several decades before ending with its defeat in 1980. While the state built monuments for the government forces who fell and organised commemorations in various provinces throughout the Cold War period, the revival of the communist memory only began in the 1990s.

After the long silence...

The Anatomy of Silence: Nabua

In 1965, the village of Nabua in Khok Hin Hae, Renu Nakhon, Nakhon Phanom marked its importance in the history of the communist movement in Thailand with the incident known as “The Day the First Gunshot Rang Out”. Eight communist villagers confronted Thai security forces, resulting in the death of Comrade Sathien and Police Sergeant Chairat Singduang. The CPT later declared that ‘an era of armed struggle had begun’. The Thai government set up base camps for soldiers, policemen and civilian volunteers in Nabua and nearby villages. The Bua Khao Temple was used as a detention and interrogation centre.

53 years later, Pachara Piyasongsoot travelled to Nabua. His serene paintings of the rural landscape surrounding Nabua do not reveal anything about the memory of “The Day the First Gunshot Rang Out” that is embedded in the place. His paintings deny narration, leaving the memory of the incident floating in the calm and harmonious atmosphere. Without the title of the exhibition, these paintings could be pictures of any place in the countryside. No history can be read from the paintings. They are not narrative paintings, nor illustrations of historical lessons. The only implication is offered in one of the five oil paintings, found in the image of the Bua Khao Temple’s Gate, where the name of the temple and an inscription “no happiness other than serenity” appears blurred. Yet, this painting still denies narration by placing the temple’s gate on the seashore. Of course, there is no sea in Nabua. In fact, the gate of the Bua Khao Temple was built in 1977 by soldiers from Krit Sriwara Military Camp in Sakon Nakhon, who were responsible for security in Sakon Nakhon and Nakhon Phanom. The other side of the gate, which is invisible for the viewers, bears an inscription of the late King Bhumibol’s initials in Thai lettering.

These paintings haunt us with the memory of a red spectre – the spectre of communism that remains there.

For the Communist Party of Thailand, the forest and rural areas were of utmost importance as strongholds and targets of the revolution. Thus, Piyasongsoot's rural landscape paintings are more than beautiful paintings commonly found in art markets. *The Anatomy of Silence: Nabua* combines a memory of violence here with its current condition and the artist's imagination. Fake tiger disguises in the forest. A strange translucent structure stands in a field. And a monk's robe blows in the forest. These mysterious objects are small but eye-catching, implying abnormality. The translucent structure was installed there but not to be presented as installation art. The purpose of setting this specific object on this historical landscape is to return its memory to pictorial representation. These are paintings with traces of memories. Memories on canvases

History and political memory are embedded in these landscape paintings. Silent but full of meaning. During our decade-long political crisis, the past has emerged and haunted us, perhaps to be compared, perhaps to remind us that something remains unfinished.

Thanavi Chotpradit

Statue of Comrade Sathien.
(Photo by the artist)

Royal Initials of H.M. King Bhumibol Adulyadej on the other side of the gate at Bua Khao Temple. (Photo by the artist)

The Sound of Silence, 2018
Oil on canvas, 140 x 250 cm

Tale from Communist, 2018
Oil on canvas, 120 x 180 cm

Host, 2018
Oil on canvas, 110 x 180 cm

Fake Tiger, 2018
Oil on canvas, 120 x 80 cm

No Happiness Other than Serenity, 2018
Oil on canvas, 80 x 120 cm

กายวิภาคของความเจ็บ: ผลสืบเนื่อง

การกลับมาของเรื่องเล่าจากอดีต โดยเฉพาะเรื่องความตายของสามัญชนคนธรรมดา คงไม่ใช่ความบังเอิญ

ใน “กายวิภาคของความเจ็บ: ผลสืบเนื่อง” พชรเขียนภาพความตายอันเกี่ยวข้องกับวิกฤตการณ์เมืองที่ต่อเนื่องมาจากบทโหมโรงที่นาบัว แม้สงครามเย็นจะจบไปสามสิบกว่าปีแล้ว แต่ความขัดแย้งในการเมืองไทยอันเป็นปัญหาที่ยังรากลึกอยู่ในโครงสร้างชนชั้นทางสังคมและสิ่งที่เรียกว่า “ความมั่นคงของชาติ” ยังดำรงอยู่ จิตรกรรมชุดนี้ว่าด้วยบางเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2519, 2549 และ 2553 กระนั้นก็ตาม พชรก็ทิ้งระยะห่างระหว่างเรื่องราวกับผู้ชม มีเพียงคำไปในบางชื่อภาพ

What a Wonderful World: Parallel Side of the Red Gate
พาดพิงไปยังการพบศพแขวนคอของชุมพร ทুমไผ่และวิชัย เกศศรีพงษ์ศานักงานการไฟฟ้าและสมาชิกแนวร่วมประชาชนผู้ออกไปติดโปสเตอร์ประท้วงการกลับเข้ามาในเมืองไทยของจอมพลถนอม กิตติขจรในรูปของสามเณรที่ “ประตูดง” จังหวัดนครปฐมเมื่อปลายเดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2519 เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นชนวนหนึ่งที่น่าไปสู่การล้อมปราบโดยกองกำลังฝ่ายขวาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในเช้ามีดวันที่ 6 ตุลาคม ภาพเสนอมุมมองจากด้านหน้าของประตูแดง ศิลปินกำกับสายตาของผู้ชมให้มองออกไปจากฝั่งสายตาของผู้ตาย สิ่งที่เรามองเห็นจึงเป็นทิวทัศน์ฝั่งตรงข้ามที่ขนานไปกับตัวประตูเพราะเราอยู่ในตำแหน่งเดียวกับศพ ทิวทัศน์เบื้องหน้าอาจสวยงาม แต่เบื้องหลังคือเหตุการณ์อันน่าสะพรึงกลัว มีความรุนแรงอยู่ข้างหลังภาพ ฉากสยองขวัญในอดีต

ในผลงานชิ้นต่อมา ฉากทิวทัศน์ย้ายจากธรรมชาติในต่างจังหวัดมาสู่เมืองหลวง ขยับจากอดีตยุคสงครามเย็นมาสู่รัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ. 2549 และเปลี่ยนจากภาพทิวทัศน์ที่เพียงมองปราดก็เข้าใจได้มาสู่ภาพทิวทัศน์แบบนามธรรม *The Sun is Gone but I Have a Light* เป็นภาพสีขาวที่มีพื้นสีน้ำตาลแกมเหลืองรางเลือนอยู่เบื้องหลัง ปราศจากรูปร่างและความลึก บอกไม่ได้ว่าเป็นที่ไหนหรือเหตุการณ์อะไร แต่นี่คือภาพยามค่ำคืน ณ บริเวณสะพานลอยที่ถนนวิภาวดีรังสิต สถานที่ที่ทนมทอง ไพรวัลย์แขวนคอตนเองเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2549 หลังจากที่ได้ขับรถแท็กซี่พุ่งชนรถถังของคณะรัฐประหารเมื่อหนึ่งเดือนก่อนหน้า ศิลปินตั้งต้นด้วยการเขียนภาพสะพานลอยยามกลางคืนจากสัมผัสผสานเข้าด้วยกัน จากนั้นจึงทับทั้งหมดด้วยสีขาวจนมองภาพดั้งเดิมไม่ออกในภาพนี้ ผู้ชมไม่อาจกำหนดตำแหน่งมุมมองของตัวเอง ราวกับว่าบางความตายนั้นเกินกว่าจะนำเสนอได้ อาจไม่น่าเชื่อแต่ก็ต้องเชื่อว่าเกิดขึ้น ความตายของทนมทองเป็นอัตวิสัยบาปกรรมเพื่อต่อต้านรัฐประหาร เขาผูกคอตายเพื่อลบล้างคำสบประมาทของพันเอก อัคร ทิพโรจน์ รองโฆษกคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบ

ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ที่ว่า “ไม่มีใครมีอุดมการณ์มากขนาดยอมพลีชีพได้”

ภาพเหตุสะเทือนขวัญชิ้นสุดท้าย *Undergrowth with the Lovers* แตกต่างจากภาพอื่นตรงที่ในภาพมีบุคคลปรากฏให้เห็น คู่แต่งงานหนุ่มสาวหน้าตาอึมครึมในภาพคืออากับป้าอู๋ อำพลและรสมาลิน ตั้งนพกุล เมื่อปี พ.ศ. 2553 อากในวัย 61 ปีถูกกล่าวหาว่าส่งข้อความมีเนื้อหาคู่หมิ่นแสดงความอาฆาตมาดร้ายต่อพระมหากษัตริย์ไปยังโทรศัพท์มือถือของสมเกียรติ ครองวัฒนสุข เลขานุการของอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ศาลพิพากษาว่ามีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 และกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ต้องจำคุก 20 ปี อากเสียชีวิตในเรือนจำเมื่อปี พ.ศ. 2555 พชรเลือกภาพถ่ายเก่าของอากับป้าอู๋ในวันแต่งงานมาเขียนเป็นจุดเด่นท่ามกลางทิวทัศน์ในป่า สวยงามเหมือนความฝันอันผ่านเลยไปแล้วไม่หวนกลับ ศิลปินค้นหาแหล่งของผู้ชมให้รู้ตัวว่ามองภาพจากเบื้องหน้า เห็นอดีตที่ไม่มีวันคืนมาของคู่รักที่คนหนึ่งจากไป คนหนึ่งยังอยู่กับความทรงจำ

“กายวิภาคของความเจ็บ” เสนอโครงสร้างของความเจ็บในสังคมไทยผ่านหลากหลาย ในประวัติศาสตร์การเมือง แต่จิตรกรรมไม่ใช่และไม่จำเป็นต้องเป็นบันทึกเหตุการณ์อันตรงไปตรงมา ในที่นี้ การแสดงความคารวะและรำลึกถึงบรรดาผู้จากไปของศิลปินปรากฏขึ้นผ่านการภาพให้ร่องรอยต่างๆ อาจปราศจากเป้าหมายในการสร้างผลสะท้อนอันยิ่งใหญ่ แต่สิ่งที่ศิลปินให้ได้และให้เสมอมาคือข้อครหาและการชี้ชวนให้ทบทวน เมื่อความหมายก่อตัวขึ้นในใจ ผู้ชมก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของเสียงด้านความเจ็บ และเมื่อนั้น บางมิติของอดีตก็อาจขบขันให้วิกฤตของปัจจุบันชัดเจนขึ้น

ธนาวิ โชติประดิษฐ

The Anatomy of Silence: Sequence

The return of stories from the past, particularly those concerned with the death of “little” people, is no coincidence.

In the series *The Anatomy of Silence: Sequence*, Pachara Piyasongsoot created paintings about deaths that relate to the political crisis after the prelude at Nabua. Even though the Cold War had ended over 30 years earlier, there remain political conflicts in Thailand, rooted in the hierarchical structure of Thai society and the so-called problem of “national security”. This series of paintings deals with incidents which occurred in 1976, 2006 and

2010, yet Piyasongsoot maintains a distance between the stories and the viewers, leaving only one clue in the title of one of the works.

What a Wonderful World: Parallel Side of the Red Gate refers to the lynching of Chumpon Tummai and Wichai Ketsriphonsa, two electrician-cum-labour activists at the “Red Gate” in Nakhon Pathom in September 1976. They were putting up posters against the return from exile of the former dictator Field Marshal Thanom Kittikachorn in the robe of a novice monk. This incident set off a chain of events that ended in the massacre at Thammasat University by the far-right paramilitary forces on the morning of 6th October. The painting presents a perspective from the front of the Red Gate as the artist controls the viewers’ eyes to look from the perspective of the two hanged men. What we therefore see is a landscape that is parallel with the gate, as we are in the same position as the corpses. The natural landscape in front of us may be beautiful, yet a horrible incident lies behind us. There is violence behind the painting. A horror scene from the past.

In another painting, the scenario shifts from a rural landscape to the capital city, moving forward from the Cold War past to the 19th September 2006 military coup and turning from a representational approach to abstraction. *The Sun is Gone but I Have a Light* is a painting of white colour, in which the yellow-brown toned background can hardly be seen underneath. There is no shape nor depth. And it is impossible to tell the scene’s exact whereabouts or to which incident it might refer. This is actually a painting of a footbridge on Vibhavadi Rangsit Road at night. Here is the place where Nuamthong Praiwan hanged himself on 31st October 2006, one month after driving his taxi into a tank to protest against the coup. The artist constructed

The point of View under the overpass, the same point where Nuamthong Praiwan hangs himself. (Photo by the artist)

the painting by merging the four corners of the footbridge, then superimposed white paint over the whole canvas, turning it into an abstract painting. Here, the viewers cannot locate their position or perspective. It is as if some deaths are unrepresentable, seem unbelievable, but actually happened. The death of Praiwan was an act of suicide to protest against the coup. He hanged himself to prove that the saying “Nobody’s ideals are so great that they would sacrifice their lives for them” by Colonel Akkara Thiproj (deputy spokesperson for the junta) was wrong.

The last painting of political terror, *Undergrowth with the Lovers*, differs from the other paintings in that it shows human figures. The smiling young couple in wedding attire are Ah Kong (meaning, grand pa) and Pa Au (meaning, aunty Au), Ampon and Rosmalin Tangnoppakul. In 2010, 61-year-old Ah Kong was accused of sending four Short Messages (SMS) from his cellphone to Somkiat Khongwatthanasuk, secretary of then Prime Minister Abhisit Vejjajiva. He was sentenced by the Criminal Court to 20 years in prison for committing a crime against the monarchy and computer related offences. Ah Kong died in prison in 2012. Piyasongsoot painted the young Ah Kong and his wife in their wedding attire from an old photograph, making them the centre of a dreamlike forest landscape. The artist returned the knowledge of perspective to the viewers; they would be looking at the painting from the front, seeing the past of the lovers of whom one is now dead and the other remains with the memory.

The Anatomy of Silence presents the structure of silence in Thai society through various political incidents. Nevertheless, a painting is not, and never needs to be, a faithful record of historical events. Here, Piyasongsoot pays homage and commemorates political victims by painting traces of their stories. Art may not aim to change society, but what art has always offered are moments of contemplation and revision. When meaning is formed in one’s mind, one becomes part of a resistance to silence, and then, some dimensions of the past may shed light on present crises.

Thanavi Chotpradit

What a Wonderful World - Parallel side of the Red Gate, 2018
Oil on canvas, 140 x 230 cm

***The Sun is Gone but I Have a Light*, 2018**
Oil on canvas, 120 x 180 cm

Undergrowth with the Lovers, 2017
Oil on canvas, 120 x 180 cm

Innocent Blue, 2018
Oil on canvas, 120 x 180 cm

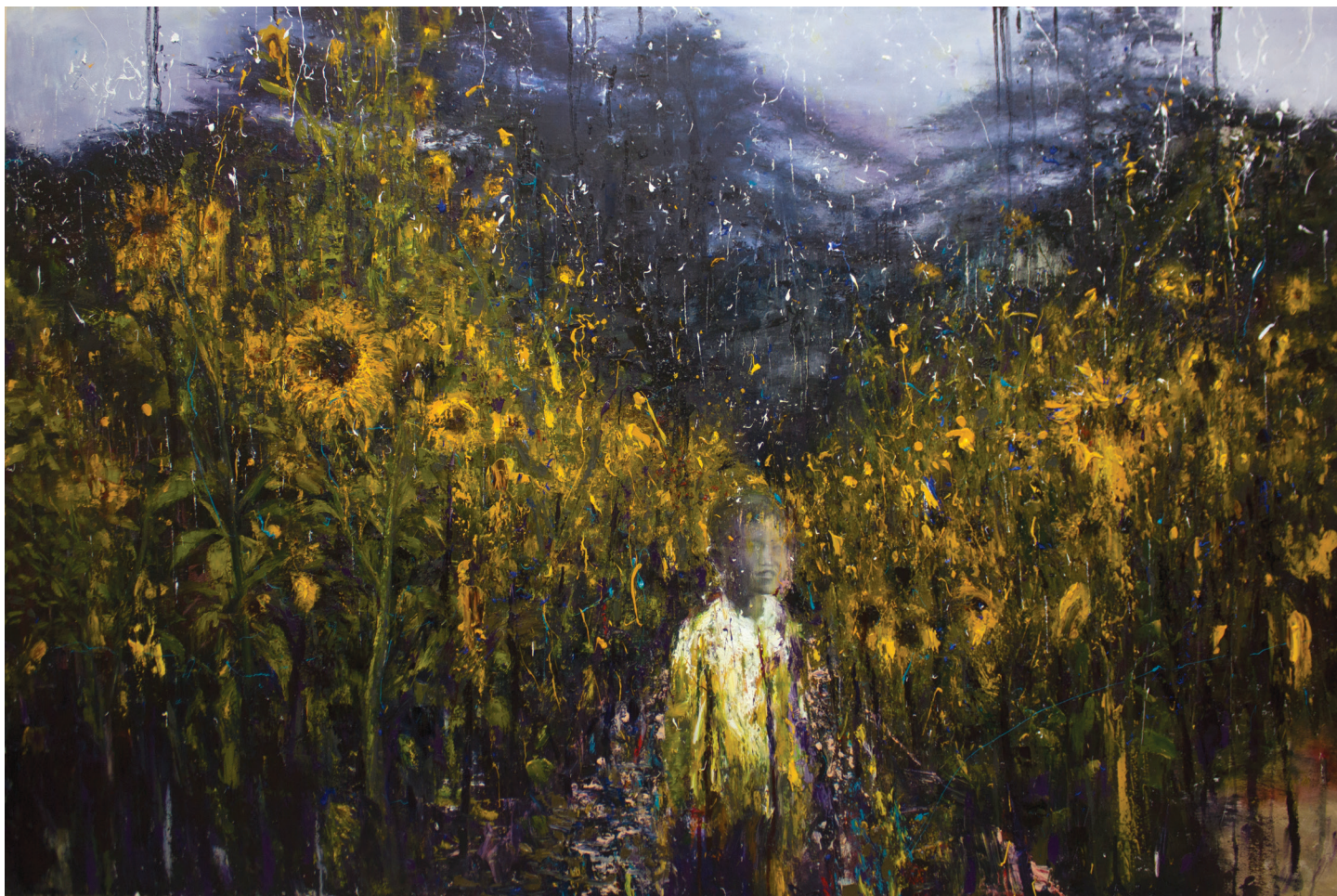
On Vacation, 2018
Oil on canvas, 120 x 80 cm

Boat Trip, 2017
Oil on canvas, 80 x 120 cm

Singin' in the Rain, 2017
Oil on canvas, 120 x 80 cm

Young Jit Phumisak in His Sunflower Garden, 2017

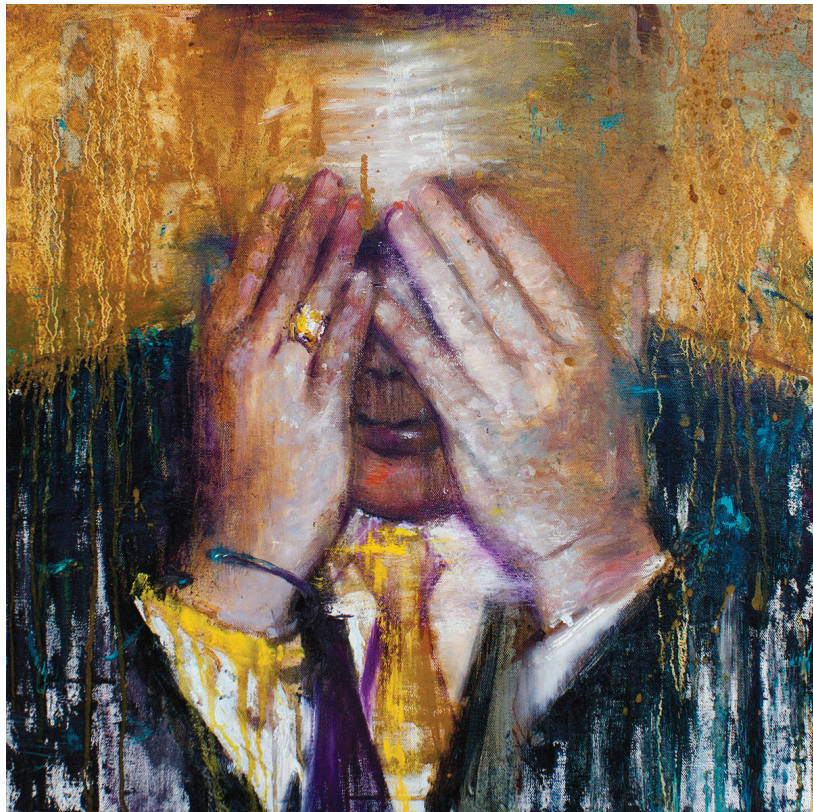
Oil on canvas, 120 x 180 cm

The Garden, 2017
Oil on canvas, 120 x 180 cm

Sunbathe, 2016
Oil on canvas, 110 x 175 cm

Study for a Portrait, 2016
Oil on canvas, 60 x 60 cm

“ถูกเขาหลอกอยู่เรื่อย ๆ ฝันไม่ได้หลอก คนเนี่ยแหละที่หลอก”

คำว่า “หลอก” เป็นคำที่ผมได้ยินอยู่บ่อยครั้งระหว่างสนทนากับปู่ชม แสนมิตร (สหายตั้ง) เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2561 ในสายตาของอดีตคอมมิวนิสต์อายุกว่า 90 ปีผู้นี้ ประเทศไทยก็ไม่ต่างอะไรจากผีที่คอยมาหลอกหลอนด้วยคำลวงและคำมั่นสัญญาต่างๆ นานา ขณะเดียวกัน รัฐก็พยายามสร้างภาพลักษณ์และความน่ากลัวของคอมมิวนิสต์ให้กลายเป็นผีเช่นกัน เป็นที่น่าคิดอย่างตลกร้ายว่า ผี (รัฐไทย) พยายามหลอกผู้คนว่าสิ่งอื่น (คอมมิวนิสต์) ก็คือผีที่คอยมาหลอกผู้คนอีกที การสร้างสิ่งอื่น (ที่ไม่ถูกนับรวม) ให้เป็นศัตรูจึงเป็นลักษณะที่รัฐไทยมักจะใช้อยู่เรื่อยมา คำว่า “สามัคคี” “ปรองดอง” “ความสงบ” ก็เป็นคำเดิมๆ เช่นกันที่มักจะเกิดการผลิตซ้ำมากที่สุดตลอดระยะเวลาหลายทศวรรษที่ผ่านมา

ความสงบในที่นี้อาจเปรียบได้กับความเยียบภายใต้บังการลำดับชั้นของความเยียบจึงไม่ได้เป็นเพียงความเยียบจากกลุ่มคนที่ถูกกดทับด้วยระบอบอำนาจนา แต่รวมไปถึงภาพลักษณ์ที่มักจะดูเหมือนอยู่ในสภาวะที่เป็นปกติ แต่กลับมีความรุนแรงเชิงระบบที่ซ่อนอยู่ภายในภาพลักษณ์ที่ดูปกติหรือเยียบสงบนี้เป็นสิ่งที่ผมสนใจตลอด 5-6 ปีที่ผ่านมา ผมพยายามแปลสิ่งนี้ผ่านทางมุมมองที่เป็นจิตรกรรม จึงทำให้เกิดการตั้งคำถามต่อโครงสร้างงานจิตรกรรมของตนเองตั้งแต่ต้นจนจบ

ผลงานชุด “Ghost” ที่สร้างสรรค์ไว้ระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2557 น่าจะเป็นจุดเริ่มต้นของการตั้งคำถามใหม่ๆ ที่มีต่องานจิตรกรรมที่ผมเริ่มค้นพบ ผมเริ่มออกจากการหมกมุ่นภายในตนเองไปสู่บริบทที่อยู่ภายนอก เริ่มค้นหาความจริงของระบบโครงสร้างทางสังคม ประกอบกับเป็นช่วงที่เหตุการณ์ทางการเมืองมีความระส่ำระสาย วาทกรรมต่างๆ ถูกนำมาผลิตซ้ำทางการเมือง เมื่อความจริงไม่ได้เผยตัวออกมาอย่างตรงไปตรงมาอย่างที่ควรจะเป็น สิ่งที่ซ่อนอยู่ ไร้รูปและมองไม่เห็นจึงเป็นสิ่งที่ผมหันมาสนใจ งานจิตรกรรมในชุดนี้จึงเป็นการตีความในเชิงสัญลักษณ์ผ่านความหมายของคำว่า “ชาติ-ศาสน-กษัตริย์”

ปู่ชม แสนมิตร (สหายตั้ง) กับจุดที่มีการปะทะกันเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2504 ก่อนจะโดนจับและติดคุกอยู่ถึง 4 ปีและออกมาในปี 2508 หลังเหตุการณ์วันเสียปืนแตก 7 สิงหาคม 2508 ปู่ชมกลับเข้าไปใช้ชีวิตในป่าอีก 20 กว่าปี (ภาพถ่ายโดยศิลปิน)

ภาพถ่ายบริเวณประตูแดง จ.นครปฐม (ภาพถ่ายโดยศิลปิน)

ภาพถ่ายอีกมุมหนึ่งบริเวณรอบๆ ประตูแดง จ.นครปฐม (ภาพถ่ายโดยศิลปิน)

ในผลงานชุด “Anatomy of Silence” ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2561 เป็นชุดที่ผมค้นหาความเป็นไปได้ขึ้นมาใหม่ทั้งในวิธีคิด และวิธีการทำงานตามทัศนคติของผม โครงสร้างงานจิตรกรรมขยายรูปแบบจากวิธีคิดเป็นถ้อยคำสู่การสร้างสรรค์เป็นจิตรกรรม เป็น (1) การค้นหาบริบทและเนื้อหาที่มีอยู่จริง สู่ (2) การค้นหาภาพตัวแทนทางความจริง สู่ (3) การแทนค่าด้วยมุมมองทางจิตรกรรม ทั้งสามส่วนนี้เป็นส่วนที่มีความสอดคล้องและสอดคล้องกันเป็นวัฏจักร การแทนค่าด้วยมุมมองทางจิตรกรรมอาจจะเป็นบทที่นำไปสู่บริบทและเนื้อหา มากกว่าที่จะเป็นบทสรุป (ผมขอใช้คำว่ามุมมองทางจิตรกรรม มากกว่าจะใช้คำว่าภาษาทางจิตรกรรม เพราะจะมีบริบทภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องมากกว่าที่จะใช้ภาษาทางจิตรกรรมเพียงอย่างเดียว) กระบวนการค้นหาภาพตัวแทนทางความจริงนี้เองเป็นส่วนที่นำไปสู่การเข้าไปสำรวจสถานที่จริงและได้พบสนทนากับผู้คนที่เกี่ยวข้อง อย่างเช่น ผู้คนในหมู่บ้านคอมมิวนิสต์ ปูชม แสนมิตร รวมถึงลุงต้อ เจ้าของบ้านประตูแดงคนปัจจุบัน และสิ่งที่สำคัญอีกอย่างก็คือ บรรยากาศและบริบทรอบตัวที่ได้ไปพบเจอกลายเป็นวัตถุดิบชั้นดีต่อการที่จะนำมาแทนค่าเป็นงานจิตรกรรม

ผลงานชื่อ “What a Wonderful World - Parallel Side of The Red Gate” คือหนึ่งในผลงานที่ได้จากการเข้าไปสำรวจสถานที่จริง แรงบันดาลใจเริ่มต้นจากได้ชมสารคดี “สองพี่น้อง” (The Two Brothers) ของโครงการ “บันทึก 6 ตุลา” เป็นเหตุการณ์เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2519 ที่จังหวัดนครปฐม เกี่ยวกับการพบศพพนักงานการไฟฟ้า 2 คนที่ประตูแดง หลังจากออกไปปิดโปสเตอร์ประท้วงอดีตเผด็จการถนอมที่กลับเข้าประเทศในผ้ากาสาขาวัสตร สารคดีเปิดเผยให้เห็นถึงสถานที่ที่ถูกล้อมและวัตถุทางประวัติศาสตร์ที่ยังคงอยู่ ผมจึงเกิดความสนใจค้นหาสถานที่แห่งนี้ และเมื่อไปถึง ผมกลับมีความรู้สึกที่ประหลาดใจต่อสิ่งที่เห็น พร้อมๆ กับบรรยากาศรอบตัวที่ได้โอบอุ้มเอาไว้ กว่า 40 ปีที่ประตูแดงยังคงอยู่ตำแหน่งเดิมไม่เปลี่ยนแปลง สีแดงที่เกิดจากสนิมและกาลเวลายังขบขันให้มันเป็นวัตถุทางประวัติศาสตร์ที่พยายามจะกริรธองออกมาอย่างเสียดๆ ผมพยายามให้ผลงานชิ้นนี้เป็นภาพตัวแทน “มุมมองของคนตาย” โดยผ่านบริบทของงานจิตรกรรม ผมขบขันความเป็นวัตถุของงานจิตรกรรมขึ้นมาอีกครั้ง (ความเป็นรสนาที่แบนของจิตรกรรม) โดยให้มุมมองภายใต้กรอบของจิตรกรรมเป็นด้านคู่ขนานไปกับประตูแดง

ผลงานชื่อ “The Sound of Silence” เป็นหนึ่งในผลงานที่ผมได้เข้าไปเก็บข้อมูลที่หมู่บ้านคอมมิวนิสต์ที่บ้านนาบัว อำเภอรณนคร จังหวัดนครพนม ผมสร้างผลงานชิ้นนี้โดยการสร้างต้นแบบขึ้นมาใหม่คือ สร้างโครงบ้านจำลองขึ้นมาจริงๆ ซ้อนทับกับจุด “วันเสียงปืนแตก” ตัวบ้านมีลักษณะโปร่งใส ใช้งานไม่ได้ มองไม่เห็นเนื้อแท้และไม่สมบูรณ์ เสมือนเป็นการต่อยอดจากการตีความหมายในผลงานชุด “Ghost” และตั้งคำถามเกี่ยวกับคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 66/2523 หรือแผน “ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย”¹ รวมทั้งบริบทอื่นๆ ที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นเศษซากของขุ้มประท้วงตัวชาวบ้านและป้ายสนามเด็กเล่นน้ำใจป่าเปรม ซึ่งวัตถุทั้งสองอย่างถูกทหารเข้ามาสร้างขึ้นในหมู่บ้านนาบัว ขุ้มประท้วงตัวชาวบ้านเมื่อปี พ.ศ. 2520 และสนามเด็กเล่นน้ำใจป่าเปรมเมื่อปี พ.ศ. 2522 จุดเสียงปืนแตกวันที่ 20 สิงหาคม 2504 และวันที่ 7 สิงหาคม 2508 หรือ “วันเสียงปืนแตก”² วันที่พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยใช้อาวุธและปะทะกับเจ้าหน้าที่รัฐเป็นครั้งแรก รวมทั้งงานรำลึกของทางฝ่ายรัฐบาลเอง ที่ตั้งชื่องานว่า “วันเสียงปืนดับ” เพื่อประกาศว่าการต่อสู้ระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลได้สิ้นสุดลง และมีความหมายในทางตรงกันข้าม คำว่า “The Sound of Silence” จึงไม่ได้เป็นคำที่มีความหมายพ้องกับคำว่า “วันเสียงปืนดับ” แต่เป็นคำที่ผมตั้งใจทำให้มีความหมายของ “การจากไปของเสียงปืนพร้อมการมาถึงของเสียงกรีดร้องอันเจ็บงัน”

ศิลปินกับการประกอบโครงบ้านจำลอง ณ จุดเสียงปืนแตก 7 สิงหาคม 2508

ศิลปินกับการประกอบโครงบ้านจำลอง ณ จุดเสียงปืนแตก 20 สิงหาคม 2504

¹ ตามคำสั่งที่ 66 / 2523 ในการดูแลช่วยเหลือเรื่อง ที่ดินทำกิน รวมถึงเงินในการประกอบอาชีพ และมีการช่วยเหลือมาต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2525-2554 สำหรับการช่วยเหลือดำเนินการมาทั้งหมด 4 ครั้ง ครั้งที่ 1 ในปี 2525 สมัย พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ช่วยเหลือทั้งหมด 403 ครอบครัว 806 ราย เป็นที่อยู่อาศัย จำนวน ครอบครัวละ 2 งาน ที่ดินทำกิน ครอบครัวละ 8-15 ไร่ ครั้งที่ 2 ปี 2550 ในยุคของ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีการช่วยเหลือ 2,440 ราย รายละ 50,000-125,000 บาท เทียบทั่วหัว 5 ตัว ที่ดิน 5 ไร่ รวมเป็นเงิน 243,912,987 บาท ส่วนครั้งที่ 3 ในปี 2554 ในยุคของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ช่วยเหลือ จำนวน 5,484 ราย รายละ 225,000 บาท รวมเป็นเงิน จำนวน 1,233,900,000 บาท และครั้งที่ 4 ปี 2560 ในยุคของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ช่วยเหลือ จำนวน 6,183 ราย มอบเงินรายละ 225,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,391,075,000 บาท ในส่วนของพื้นที่ จ.นครพนม ได้รับจำนวน 387 ราย รายละ 225,000 บาท รวมเป็นเงิน 87,075,000 บาท”, “รวมกว่า 30 ปี ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยภาคอีสาน ได้เงินช่วยเหลือแล้ว.” *ไทยรัฐออนไลน์*. 22 มิถุนายน 2561. <https://www.thairath.co.th/content/980768> สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2561

เป็นที่น่าสนใจว่ารัฐบาลที่เป็นผู้จ่ายเงินและที่ดินตามคำสั่งดังกล่าวเป็นรัฐบาลที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งแม้แต่รัฐบาลเดียว

² สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล ยืนยันว่าน่าจะเป็นวันที่ 8 สิงหาคม มากกว่าวันที่ 7 สิงหาคม ตามที่ส่วนใหญ่กล่าวอ้าง
สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล. “8 สิงหา 2508” (8-8-08) “วันเสียงปืนแตก” (ตอน 1). *มติชนสุดสัปดาห์*, ฉบับวันที่ 13-19 สิงหาคม 2547

ลักษณะเฉพาะทางงานจิตรกรรมที่ผมเน้นย้ำในชุดนี้มากขึ้น ก็คือการทำงานของพื้นผิว (texture) พื้นผิวในที่นี้นอกจากเป็นส่วนที่คอยจับเน้นระนาบของความลึกในงานจิตรกรรมแล้ว ผมยังค้นหาต่อไปว่าพื้นผิวในที่นี้สามารถทำหน้าที่สร้างความลึกทางเชิงเนื้อหาได้หรือไม่

ตามทัศนคติของผม การมองย้อนกลับไปค้นหาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์หรือสิ่งที่ถูกทำให้ลืมไม่ใช่เพียงการทำความเข้าใจต่อสิ่งที่เกิดขึ้น สำหรับผม มันเป็นเหมือนการเคารพต่อสิ่งที่สูญเสียทางสังคม และร้อยเรียงเชื่อมโยงเข้ากับตนเอง งานจิตรกรรมของผมจึงเสมือนการบูชาให้กับสิ่งที่สูญหายและสร้างสรรค์งานศพอันทรงเกียรติให้กับสิ่งเหล่านี้ เราจำให้ไปกับกาลเวลาที่ว่างเปล่า โลกศพที่ไร้ร่าง อนุสรณ์สถานที่ไร้ผู้คน ผีที่ขายวิญญาณของตัวเองเพื่อโลกของคนเป็น ถึงสุดท้ายแล้วจะไม่เหลือเสียงเรียกใดๆ ต่อความจริงอันเกิดขึ้น แต่ภูมิทัศน์อันเงียบงันและไร้กาลเวลาจะเป็นพยานสืบไปต่อ พื้นผิวของความทรงจำที่ฉาบเคลือบไปด้วยภูมิทัศน์อันสงบเงียบและเปี่ยมสุข

พชร ปิยะทรงสุทธี

2561

ป้าย “สนามเด็กเล่นน้ำใจบ้านเปรม” (ภาพถ่ายโดยศิลปิน)

“I have always been haunted, not by ghosts, but by humans.”

I heard the word “haunt” many times during my conversation with Grandpa Chom Sanmitr (Comrade Tang) in May 2018. In eyes of the 90-year-old former member of the Communist Party of Thailand (CPT), Thai government was not different from ghost that haunted people with lies and promises. The government tried to portray the CPT as scary ghost but, ironically, they were actually the ghost that haunted people by pointing at the CPT as a ghost. Creating the “other” (who are not included as ‘us’) as enemy was the government’s strategy. The words, “unity”, “reconciliation” and “peace” have been the most recurring words for several decades.

In this context, the word “peace” may be comparable to silence under the dictatorship. Layers of silence lie not only in the oppression of the regime, but also in what seems to be normal, but has violence hidden beneath its structure. Images of normality or peace have been in my interests for 5-6 years. I have tried to translate them into painting, and in so doing, I have questioned the whole structure of my painting creation.

“Ghost”, a series of artworks which I had created in 2013-2014, is an origin of some new questions about painting. I began to move away from obsessing with my inner self to the outer contexts. When I started searching for some truth about the structure of our society, the political crisis was intensified. Several discourses were reproduced and used for political reasons. Since truth did not reveal itself as it should be, I became interested in the shapeless, invisible and hidden things. This series of paintings is my symbolic interpretation of the words “Nation-Religion-Monarchy”.

Grandpa Chom Sanmitr (Comrade Tang) at the site of the confrontation between the communist villagers and Thai security forces in Nabua on August 20, 1961, he had been arrested and imprisoned for 4 years. He was released in 1965. After “The Day the First Gunshot Rang Out” incident took place in 1965, he returned to hide in the forest for more than 20 years. (Photo by the artist)

The communist’s equipments when living in the forest. (Photo by the artist)

In the series “Anatomy of Silence” (2016-2018), I searched for new possibilities in thinking and working. The structure of my painting extends from thoughts to words and to paintings. I started with (1) searching for context and real, existing content then (2) searched further to find representation for them and finally (3) represented them through the perspective of painting. These three steps are interrelated as one cycle. Representing things through painting may lead to context and content rather than conclusion. (I use the word ‘perspective of painting’ instead of ‘language of painting’ because of the relation to the external contexts). The process of searching for representation of truth led me to travel to the real sites where I could talk to people such as some villagers in the communist village, Grandpa Chom Sanmitr and Uncle Tor, the current owner of the Red Gate. The atmosphere and surrounding contexts that I found became great materials for my paintings.

The artwork titled “What a Wonderful World - Parallel Side of The Red Gate” is one of the paintings derived from my survey to the site. I got an inspiration from watching “Song Phee Nong” (The Two Brothers), a documentary film produced under the “Documentation of Oct 6” project. On September 24, 1976, the corpses of two electricians were hung at the top of the Red Gate after pasting up anti-Thanom posters in town (Field Marshal Thanom Kittikachorn was a former dictator who had been forced to leave the country following the 14th October Incident in 1973 but secretly returned as a monk in 1976). The documentary revealed the forgotten place and the historical object left behind. I was eager to find the place and when arrived, I was very surprised to see it and its surrounding. For more than 40 years, the Red Gate

has remained on the same spot. The rustic red colour and passage of time highlighted this historical object which, for me, tried to scream silently. I tried to make this painting as a representation of “the perspective of dead people”. I put my emphasised on an objecthood of painting (its flat surface). The perspective inside the painting runs parallel with the actual Red Gate.

“The Sound of Silence” is one of the works that I made after my survey to the communist village at Nabua, Renu Nakhon, Nakhon Phanom. I created this work by constructing a mock-up house and placed it on the sites of confrontation between the communist villagers and the Thai forces in 1961 and the site where “The Day the First Gunshot Rang Out” took place in 1965. The house was translucent, impractical, opaque, and incomplete. This work extends my interpretation of “Ghost” and further questions the Prime Minister’s Office Order 66/2523 (Thai Nation Development Cooperators)¹ as well as other interesting elements such as the remain of the Bua Khao’s Temple Gate and the sign “Pa Prem’s Kindness Playground”, both built by the military in 1977 and 1979 respectively. It refers to the confrontation on August 20, 1961, “The Day the First Gunshot Rang Out”², on August 7, 1965 when the first official gunfight between the CPT and authorities occurred, and the government’s commemoration of that incident by calling it “The Last Gunfire Day”, declaring the end of the conflict between the CPT and Thai authorities. The word “The Sound of Silence” does not intend to go along with “The Last Gun Fire Day”. I intend to use this word to suggest “the disappearance of the gunfire and the arrival of the silent scream”.

The specific character that I focus on in this painting series is texture. Apart from using texture to emphasise depth in painting, I am still finding more possibilities in creating depth in terms of content.

A mock-up house. (Photo by the artist)

Detail of “What a Wonderful World - Parallel Side of The Red Gate”.

Grandpa Chom Sanmitr (Comrade Tang) at the site of “The Day the First Gunshot Rang Out”. (Photo by the artist)

Personally, looking back to history or forgotten stories is not only to understand what had happened. For me, it is to pay homage to what society had lost and to try to connect them with myself. My paintings honour the lost and symbolically serve as funeral for them. We cry for the time of emptiness, empty coffins, desolate monuments, and ghosts who sold their spirits for the living. Even though there is no calling for truth in the end, but the silent and timeless landscape will always bear witness to the land of suffering which is now covered by peaceful and blissful landscape.

Pachara Piyasongsoot
2018

¹“Prime Minister’s Office Order 66/2523 states that the government is required to provide lands and grant aids to former members of the Communist Party of Thailand. There were four programs operated between 1982 and 2011. The first one was in 1982, when Gen Prem Tinsulanonda was a Prime Minister; it reached 403 families, 806 people, and provided 2 Ngan for housing and 8-15 Rai for agriculture per family. The second one was when Gen Surayud Chulanont was a Prime Minister; it reached 2,440 people with 50,000-125,000 baht per person, which equals 5 cows, and 5-rai-land or 243,912,987 baht in total. The third one was when Abhisit Vejjajiva was a Prime Minister; it reached 5,484 people with 225,000 baht per person, or 1,233,900,000 baht in total. The last one was when Gen Prayut Chan-o-cha was a Prime Minister; it reached 6,183 people with 225,000 baht per person, or 1,391,075,000 baht in total. In Nakorn Phanom, 387 people received 225,000 baht per person or 87,075,000 baht in total.”, “Waiting for more than 30 years, Thai Nation Development Cooperators in Northeast finally received the grant aids”, *Thairath Online*, June 22, 2018. <https://www.thairath.co.th/content/980768> Retrieved October 24, 2018. It is interesting that every prime minister who followed the Prime Minister’s Office Order 66/2523 did not come to power from election.

² Somsak Jeamteerasakul insisted that the date should be August 8 instead of August 7 as many people has believed. Somsak Jeamteerasakul, “August 8, 1965” (8-8-08) “the Gunfire Day” (Part 1), *Matichon Weekly*, August 13-19, 2004.

Blue in the Forrest, 2014
Oil on canvas, 170 x 150 cm
Private collection

Shade of Blue, 2014
Oil on canvas, 140 x 140 cm
Private collection

***Blind and Mute Underneath the Sunlight*, 2013**

Oil on canvas, 80 x 60 cm

Private collection

Tablecloth, 2013
Oil on linen, 130 x 180 cm
Private collection

Photo credit: Angkrit Ajchariyasophon

Born : 18 November 1985

Education :

- 2008 • B.F.A. (Graphic Arts), The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University.

Solo Exhibition :

- 2012 • Exhibition “Author from the past” at DOB Hualamphong Gallery, Bangkok, Thailand.
- 2018 • Exhibition “Anatomy of Silence” at ARTIST+RUN, Bangkok, Thailand.

Group Exhibition :

- 2006 • Group Exhibition "Computer Arts" By The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University at VER Gallery, Bangkok, Thailand.
- 2007 • Exhibition Guanlan International Print Biennial 2007, China.
• Exhibition 14th International Print Biennial Varna, Bulgaria.
• Thai-Japanese Graphic Arts Exhibition "Cross Border", Bangkok, Thailand.
• the 24th Exhibition of Contemporary Arts by Young Artist.
• 19th Toshiba “Bring Good Things to Life” Art Competition, Bangkok, Thailand.
- 2009 • The 2nd Bangkok Triennale International Print and drawing Exhibition, Bangkok, Thailand.
- 2013 • Exhibition “Metropolitan”, Bangkok, Thailand.
• Exhibition “Little Big Prints”, Bangkok, Thailand.
• Exhibition “After the missing dialogue” at BACC, Bangkok, Thailand.
- 2014 • Exhibition “Messages” at KOI ART GALLERY, Bangkok, Thailand.
- 2018 • Invited Artist : Angkrit Gallery at Speedy Grandma, Bangkok, Thailand.
• “The Blind Dates” exhibition at Ferme de Quincé, Rennes, France.
• “Affordable Art Fair In A Row #1” at NOIR ROW ART SPACE, Udon Thani, Thailand

Awards :

- 2007 • Grand Prize Winner Young Thai Artist Award (Two Dimension Art) organized by SCG Foundation.
- 2008 • Spacial Award of the 20th Toshiba “Bring Good Things to Life” Art Competition, Bangkok, Thailand.
• Honorable Mention Award Epson Color Imaging Contest 2008 (Graphic).

ANATOMY OF SILENCE by PACHARA PIYASONGSOOT

This Exhibition is divided into two parts:

Anatomy of Silence: Na Bua, November 24 - December 7, 2018

Anatomy of Silence: Sequence, December 8 - December 20, 2018.

at ARTIST+RUN

Acknowledgement

Bussakorn Seneewong Na Ayutthaya

Chom Sanmitr

Thanavi Chotpradit

Patporn Phoothong

Yupa Corfe

Siwat Luangsomboon

Chuchai Wanichruangchai

Kulapath Phornprapha

Danai Sorakraikitikul

Bowornsith Nitiyavanich

Voravuj Sujjaporamest

Unknownpresent Production co.,Ltd.

Wattaneeporn Kajornprasart

Angkrit Ajchariyasophon

Supachoke Sandhiratne

Translation

Thanavi Chotpradit

Nuttamon Pramsumran

Photo by

Pachara Piyasongsoot

Graphic Designer

Pachara Piyasongsoot

Printed

PARBPIM CO.,LTD.

Special thank for support

2198/10-11 soi taweewattana (narathiwas 22)

chong nonsi, yan nawa, bangkok

artistrun2016@gmail.com

www.artistrun2016.com

099 454 5955